

ekopodatku-mozhut-pidnyati-v-chotiri-razi. 4. Нікітішин А. Податкове регулювання як інструмент державної екологічної політики. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2017. Вип. 2. С. 126–137. 5. Нікітішин А. О. Податкове регулювання як складова соціального розвитку суспільства. *Бізнес Інформ*. 2017. № 9. С. 240-250. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2017_9_39. 6. Нікітішин А. О. Сучасний стан та тенденції розвитку екологічного оподаткування. *Світ фінансів*. 2016. № 4. С. 156–167. 7. Шевченко В. Країни ЄС вводять екологічний податок – квитки на лоукости подорожчають. 2019. URL: <https://nachasi.com/2019/10/24/eu-tax-aviatickets>.

УДК 657.1

А. О. Чубикіна, студент

Науковий керівник: **О. О. Сидоренко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ОФШОРИ – ДОБРЕ ЧИ ПОГАНО?

*«Понад половини світової торгівлі йде через офшори.
Понад половини банкових активів світу та третини
прямих іноземних інвестицій від багатонаціональних
корпорацій мають свої коріння в офшорах»
Н. Шаксон «Острови скарбів.
Податкові гавані та люди, що вкрали світ»»*

Ключові слова: офшор, оподаткування, офшорні зони, податки.

Доволі часто в медіа та соціальних мережах трапляється слово «офшор». Що ж воно означає? У перекладі з англійської – «поза берегом», це фінансовий центр, що залучає іноземний капітал шляхом надання спеціальних податкових та інших пільг іноземним компаніям, що зареєстровані на певній території, відмінній від місця виробництва. Проте поняття «офшор» більше зустрічається як ухилення від сплати податків, і той факт, що компанія не веде господарської діяльності в країні реєстрації, вже нібито дає підстави, що ця компанія офшор. Чи дійсно це так?

Вперше цей термін з'явився ще в 50-х роках ХХ століття, в Україні про нього дізналися в 1992 році. Офшорні юрисдикції розташовані по всьому світу, це, наприклад, Гонконг, Кіпр, Сінгапур, Дамаск, Багамські острови та ін. Організаційно-правові форми офшорів можуть бути різними: страхові компанії, банки, трастові, холдингові, фінансові, інвестиційні компанії [1].

Чи можна вважати відкриття офшору законним? З погляду законодавства, це не порушення закону, але незаконними можуть бути цілі його створення. Сюди відносять мінімізацію або «втечу» від оподаткування. Насправді, більшість власників створюють офшор з метою спрощення процедури адміністрування, деякі не довіряють українській судовій системі, тому що за кордоном є судова захищеність по міжнародним нормам і правилам [2]. Виділяють класичні, офшори з низьким рівнем оподаткування та з рівнем оподаткування вище середнього (таблиця). З класифікації видно, що в деяких все таки існує ставка податку [1].

Таблиця

Класифікація офшорів		
класичні	з низьким рівнем оподаткування	з рівнем оподаткування вище середнього
Не мають права вести діяльність у країні, в якій зареєстровані, сплачують лише фіксований податковий збір	Мають складати звіти, сплачують податки за спрощеною системою оподаткування	Зобов'язані здавати всі звіти, сплачувати податки і збори

Який позитивний ефект має підприємець після створення офшору? Насамперед, це секретність, відсутність штрафів, пені за правопорушення, також сюди відносять прозорість (у деяких зонах взагалі відсутність) звітності в офшорних юрисдикціях; безпечність володіння активами, маючи міжнародну захищеність від корупції; безпосередньо низька вартість послугів офшорної юрисдикції. Отже, офшорна зона – територія, яка забезпечує підприємцям, власникам сприятливий фінансовий клімат, а також є привабливою для інвестування. Недоліками є те, що невідомі офшорні структури ставлять під загрозу бізнес власника; можуть виникати пе-

вні обмеження до національного державного кредитування, орендування чи отримання ліцензії, і, звісно, посилена увага правоохоронних органів до виробництва та відкритого офшору [3].

Створення офшору накладає відбиток і на економіку країни, в якій ведеться господарська діяльність. Треба зазначити, що несплата податків уже відноситься до «тіньового сектору», і це скорочує державний бюджет країни, відбувається відтік капіталу за кордон. Безпосередньо, процес створення офшорів є стимулом до економічного зростання та покращення. Для країни, де розташований офшор, забезпечується економічне процвітання [4].

Для вирішення проблем офшорних зон необхідні активні дії держави і міжнародного співробітництва. На сучасному етапі світ стурбований існуванням офшорів. Про це свідчать результати проведення 39-го саміту «Великої сімки». На зустрічі вони стосувалися таких тем, як запобігання ухиленню сплати податків, вирішенню питання про обмін інформації в податковій сфері та конфіденційність власників компаній. Виявлено перелік країн, які борються з цим явищем: Франція, Канада, Японія, Велика Британія, Німеччина, США. Також міжнародні організації ЄС та ООН, приділяють значну увагу існуванню офшорів. Першими результатами протидії стало підвищення частки сплати податків з 0,32 до 10 % [5].

Із кожним роком серед українських підприємців, олігархів офшори стають дедалі більше популярними. Тому для України край важливо застосовувати певні міри щодо офшор через те, що з країни безповоротно вивозять капітал. Потреба в модернізації організаційно-правового механізму України все ж таки існує, тому вважається доречним здійснити певні реформи, заходи щодо покращення оподаткування, трансфертного ціноутворення, міжнародних відносин та співпраці з міжнародними організаціями, умов для сприятливого ведення бізнесу [6].

Отже, на сьогодні офшорні послуги набули чималого поширення як для України, так і для країн світу. Зведено аналізу помітно, що для ведення бізнесу офшор – вдалиий, зручний та економічний інструмент. Проте для країни, що втрачає свій капітал та для світової економіки загалом офшор несе більше негативних наслідків, ніж позитивних. Таким чином, проблему офшорних зон слід вирішувати більш на глобальному рівні – світовому з метою гармонізації податкового обліку, правової системи та міждержавного обміну товарами, інвестиціями, валютами.

Список використаних джерел: 1. Офшори та їх особливості. 20.02.2018. URL: <https://legalaid.ua/ua/article/ofshory-ta-yih-osoblyvosti>. 2. Редзюк Є. В. Офшоризація світової економіки: перспективи для України і світу. *Вісник асоціації докторів філософії України*. 2015. № 01. URL: <http://aphd.ua/publication-34/>. 3. Жиліч С. Ухилення від сплати податків шляхом використання офшорів. 29.12.2016. URL: <https://delo.ua/econonomyandpoliticsinukraine/uhilennja-vid-splati-podatktiv-v-ofshorah-jak-ukrajinci-prihovuju-326469>. 4. Васильєва М. О. Офшори як метод оптимізації оподаткування в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. Вип. 35, ч. I, т. 2. 5. Максименко А. В. Офшорні механізми в європейському оподаткуванні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 14, ч. 2. 6. Харчук О. О., Коритнік С. А. Негативні наслідки діяльності офшорних зон та шляхи їх подолання в Україні. *Міжнародний науковий журнал*. 2016. № 6, т. 3.

УДК 657

Ю. В. Яковлева, магістрант

Науковий керівник: **О. О. Сидоренко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ОПОДАТКУВАННЯ БАНКІВ УКРАЇНИ

Ключові слова: банк, оподаткування, податок на прибуток, витрати на резерви.

Зміни, які останнім часом відбулись у банківському секторі економіки України, зумовлюють потребу пошуку нових підходів до вдосконалення системи державного регулювання його діяльності, вагомим складником якої є регулювання податкових відносин, яке має двоїстий характер. З одного боку, механізм податкового регулювання банківської діяльності спрямований на збільшення податкових надходжень до бюджету, і в цьому реалізується його фіскальний аспект, а з іншого – на стимулювання кредитування реального сектору економіки, активізацію інвестицій, сприяння впровадженню нових банківських продуктів та фінан-